

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

RADA

Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie Unii Europejskiej w sprawie nowych europejskich ram dotyczących niepełnosprawności

(2010/C 316/01)

Rada Unii Europejskiej i przedstawiciele rządów państw członkowskich zebrani w Radzie,

UWZGLĘDNIAJĄC:

- artykuł 2 Traktatu o Unii Europejskiej, który stwierdza, że Unia opiera się między innymi na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, równości i poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, oraz że wartości te są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn;
- artykuł 19 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którym Rada, po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego, może podjąć środki niezbędne w celu zwalczania dyskryminacji, w tym dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność;
- artykuł 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którym przy określaniu i realizacji swoich polityk i działań Unia dąży do zwalczania dyskryminacji, w tym dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność;
- Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej⁽¹⁾, która potwierdza prawo do niedyskryminacji i zasadę integracji osób niepełnosprawnych;
- Konwencję Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych⁽²⁾ („konwencja ONZ”) oraz jej protokół fakultatywny przyjęte w dniu 13 grudnia 2006 r. przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych;
- decyzję Rady z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych⁽³⁾, wraz z dodatkiem do załącznika, w którym ujęte są wspólnotowe akty odnoszące się do kwestii podlegających konwencji. Wśród aktów tych znajduje się dyrektywa Rady 2000/78/WE⁽⁴⁾, jak również rozporządzenie (WE) nr 1083/2006⁽⁵⁾, rozporządzenie (WE) nr 1107/2006⁽⁶⁾ oraz rozporządzenie (WE) nr 1371/2007⁽⁷⁾;
- przyjęte w grudniu 2003 r. konkluzje Rady w sprawie działań następczych w związku z Europejskim Rokiem Osób Niepełnosprawnych⁽⁸⁾ oraz plan działania na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2003–2010 wydany przez Komisję Europejską⁽⁹⁾;
- rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 19 stycznia 2006 r. w sprawie niepełnosprawności i rozwoju⁽¹⁰⁾;
- dwa nieformalne posiedzenia ministrów odpowiedzialnych za politykę dotyczącą osób niepełnosprawnych, zorganizowane podczas prezydencji niemieckiej – w dniu 11 czerwca 2007 r. oraz podczas prezydencji słoweńskiej – w dniu 22 maja 2008 r., podczas których ministrowie skupili się na wprowadzeniu w życie konwencji ONZ i na włączeniu tego zadania do priorytetów planu działania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz uznali znaczenie współpracy między państwami członkowskimi i Unią Europejską dla wzmocnienia takiego podejścia do niepełnosprawności, którego podstawą są prawa człowieka;

⁽³⁾ Dz.U. L 23 z 27.1.2010, s. 35.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 25.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 14.

⁽⁸⁾ Dok. 15206/03 + COR 1.

⁽⁹⁾ COM(2003) 650 wersja ostateczna.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 287E z 24.11.2006, s. 336.

⁽¹⁾ Dz.U. C 364 z 18.12.2000, s. 1.

⁽²⁾ <http://www.un.org/disabilities/convention/conventionfull.shtml>

10. konkluzje prezydencji z trzeciego nieformalnego posiedzenia ministrów odpowiedzialnych za politykę dotyczącą osób niepełnosprawnych oraz konferencję w sprawie niepełnosprawności i samodzielności, która odbyła się w czasie prezydencji hiszpańskiej w dniach 19–21 maja 2010 r. na rzecz osób niepełnosprawnych. Ministrowie i uczestnicy konferencji dokonali przeglądu stanu wprowadzania w życie konwencji ONZ, konsolidującej podejście do niepełnosprawności, którego podstawą są prawa człowieka, i podkreślili znaczenie współpracy zarówno między państwami członkowskimi jak i z osobami niepełnosprawnymi i reprezentującymi je organizacjami;
11. opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 17 marca 2010 r. ⁽¹⁾ pt „Osoby niepełnosprawne: stopniowe tworzenie miejsc pracy i zwiększanie dostępności”, według którego istnieje potrzeba rozwijania europejskiego ustawodawstwa, strategii politycznych i odpowiedniego finansowania dla osób niepełnosprawnych poprzez przyjmowanie nowych instrumentów,

PRZYJMUJĄC Z ZADOWOLENIEM:

12. zobowiązania i postępy poczynione przez państwa członkowskie i Unię Europejską, których dopełnieniem będzie odpowiednio ratyfikacja lub formalne potwierdzenie oraz pełne wprowadzenie w życie konwencji ONZ;
13. uznanie – w komunikacie Komisji w sprawie strategii Europa 2020 ⁽²⁾ – że działania związane z niepełnosprawnością są jednym z europejskich i krajowych priorytetów w szerszej dziedzinie, jaką jest walka z ubóstwem. W komunikacie tym stwierdza się, że Komisja opracuje i wdroży programy propagujące włączenie społeczne osób z grup najbardziej zagrożonych, przede wszystkim poprzez dostęp do innowacyjnego kształcenia, szkoleń i możliwości zatrudnienia oraz poprzez walkę z dyskryminacją osób niepełnosprawnych. Wzywa się w nim również państwa członkowskie, aby opracowały i przeprowadziły – biorąc przy tym pod uwagę zakres odpowiedzialności krajowej – działania mające na celu rozwiązanie konkretnych problemów grup szczególnie zagrożonych, w tym osób niepełnosprawnych;
14. rezolucję Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich, zebranych w Radzie z dnia 17 marca 2008 r. w sprawie sytuacji osób niepełnosprawnych w Unii Europejskiej ⁽³⁾;
15. nowe niezależne porozumienie z grudnia 2009 roku między europejskimi partnerami społecznymi w sprawie rynków pracy sprzyjających integracji ⁽⁴⁾,

ODNOTOWUJĄC, ŻE:

16. osiągnięcie w Europie stanu równowagi i spójności społecznej powinno opierać się na zasadzie „nic o osobach niepełnosprawnych bez osób niepełnosprawnych” i że jest to możliwe tylko poprzez włączenie i uczestnictwo tych osób;
17. koniecznym warunkiem pełnego włączenia i uczestnictwa osób niepełnosprawnych w społeczeństwie jest dostęp między innymi do zatrudnienia, towarów i usług, do kształcenia oraz do życia społecznego i publicznego;
18. zwiększenie zaangażowania sektora prywatnego pozwala osobom niepełnosprawnym wieść życie niezależne i w pełni uczestniczyć we wszystkich sferach życia;
19. włączenie społeczne i niedyskryminacja sprzyjają udziałowi osób niepełnosprawnych w społeczeństwie i przynoszą korzyści gospodarcze całemu społeczeństwu ⁽⁵⁾;
20. osoby niepełnosprawne wymagają wysokiej jakości usług na szczeblu społeczności lokalnej, które byłyby zróżnicowane i zindywidualizowane. Zapotrzebowanie na usługi socjalne rośnie i może przyczynić się do szybkiego zwiększenia liczby nowych miejsc pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych;
21. należy wspierać tworzenie nowych miejsc pracy i promować dostępność i projektowanie uniwersalne; działania te umożliwią poprawę jakości i trwałości zatrudnienia osób niepełnosprawnych;

22. niepełnosprawne kobiety często stają w obliczu podwójnej dyskryminacji. Przekrojowe uwzględnianie aspektu płci we wszystkich odpowiednich politykach dotyczących niepełnosprawności jest jednym z narzędzi w rękach rządów, które może pomóc w naprawie tej sytuacji,

ZACHĘCAJĄ KOMISJĘ, BY ZGODNIE ZE SWOIMI KOMPETENCJAMI:

23. wspierała skuteczne wprowadzenie w życie konwencji ONZ przez państwa członkowskie i instytucje Unii Europejskiej;
24. opracowała, we współpracy z państwami członkowskimi, osobami niepełnosprawnymi i reprezentującymi je organizacjami oraz innymi odpowiednimi stronami, nową europejską strategię dotyczącą niepełnosprawności opartą na wartościach zapisanych w traktatach europejskich, strategii Europa 2020 i konwencji ONZ;

⁽¹⁾ Dok. SOC/363.

⁽²⁾ Dok. 7110/10.

⁽³⁾ Dz.U. C 75 z 26.3.2008, s. 1.

⁽⁴⁾ http://www.etuc.org/IMG/pdf_06-EN-Inclusive-Labour-Markets.pdf

⁽⁵⁾ Zob. sprawozdanie dla DG ds. Zatrudnienia i Spraw Społecznych pt. „Costs of non-social policy: Towards an economic framework of quality social policies — and the costs of not having them” („Koszty polityki nieuwzględniającej wymiaru społecznego: Ku gospodarczym ramom społecznych strategii politycznych wysokiej jakości – i jakie będą koszty ich braku”) z dnia 3 stycznia 2003 r. http://www.ucc.ie/social_policy/EU-docs-socpol/Fouarge_costofnonsoc_final_en.pdf

25. promowała i ulepszała dostępność, poprzez ustanowienie corocznej europejskiej nagrody przyznawanej miastom „bez barier”;
26. wzmacniała mechanizmy współpracy i udziału osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz reprezentujących je organizacji, z myślą o zapewnieniu wprowadzenia w życie postanowień art. 4 konwencji ONZ,

ZACHĘCAJĄ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE I KOMISJĘ EUROPEJSKĄ, BY ZGODNIE ZE SWOIMI KOMPETENCJAMI:

27. w zakresie ogólnych ram polityki:

- a) promowały ratyfikację i stosowanie konwencji ONZ, kontynuowały wysiłki na rzecz zatwierdzenia kodeksu postępowania i w odpowiednich przypadkach dostosowały ustawodawstwo Unii Europejskiej i krajowe do postanowień konwencji;
- b) uwzględniały kwestie niepełnosprawności we wszystkich projektach przewodnich strategii Europa 2020 i równocześnie, w stosownych przypadkach, opracowywały środki związane z niepełnosprawnością, bez uszczerbku dla kompetencji krajowych, tak aby wprowadzać w życie konwencję ONZ we współpracy z osobami niepełnosprawnymi i reprezentującymi je organizacjami oraz innymi odpowiednimi stronami;
- c) uwzględniały w sposób przekrojowy i skoordynowany kwestie dotyczące niepełnosprawności przy określaniu ogólnych polityk i programów, zwłaszcza w krajowych planach zatrudnienia oraz ochrony socjalnej i włączenia społecznego, a także dalej opracowywały specjalne programy dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, zwracając szczególną uwagę na osoby potrzebujące silnego wsparcia;
- d) wykorzystywały kapitał ludzki osób niepełnosprawnych, również poprzez opracowywanie odpowiednich środków w zakresie szkolenia i zatrudnienia; może się to okazać pomocne w wysiłkach na rzecz osiągnięcia głównego celu ustalonego w kontekście strategii Europa 2020, który polega na dążeniu do osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia kobiet i mężczyzn w wieku 20–64 lata na poziomie 75 %;
- e) promowały koordynację i współpracę między państwami członkowskimi i Komisją, jak również osobami niepełnosprawnymi, reprezentującymi je organizacjami i ich rodzinami, aby znaleźć wspólne rozwiązania. Do osiągnięcia wszechstronnego podejścia przyczyni się odpowiednie finansowanie na szczeblu europejskim i krajowym, które w stosownych przypadkach może obejmować korzystanie z Europejskiego Funduszu Społecznego;

28. w zakresie kształcenia:

- a) przyczyniały się do promowania systemów kształcenia sprzyjających włączeniu na wszystkich poziomach, by

realizować powszechne prawo do nauki w oparciu o zasady równych szans i niedyskryminacji; oznacza to opracowywanie polityk, które mają na celu oferowanie wszystkim obywatelom kształcenia wysokiej jakości, jak również zapewnienie im odpowiednich zasobów (ekonomicznych, ludzkich, edukacyjnych, technicznych i technologicznych);

- b) zapewniały wstępne i ustawiczne szkolenie nauczycieli na wszystkich szczeblach kształcenia, które pozwoli im sprostać różnorodnym potrzebom ich niepełnosprawnych uczniów oraz odpowiednio wypełniać swoje obowiązki w ramach systemów kształcenia sprzyjających włączeniu;
- c) promowały udoskonalanie systemów kształcenia, z myślą o wykorzenianiu stereotypów i upowszechnianiu świadomości i tolerancji wobec osób niepełnosprawnych;

29. w zakresie dostępności:

- a) dokonywały postępów w wysuwaniu propozycji dotyczących promowania dostępu do transportu morskiego, miejskiego i międzymiastowego transportu autobusowego oraz poprawiały e-dostępność i wykorzystanie nowych technologii na rzecz wzmocnionej integracji;
- b) promowały zasady dostępności i projektowania uniwersalnego. W tym względzie przypomina się, że na mocy rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności wymaga się, by podmioty gospodarcze przestrzegały kryterium dostępności dla osób niepełnosprawnych, gdy prowadzone przez te podmioty operacje są współfinansowane z tych funduszy;
- c) zainicjowały dyskusję nad utworzeniem europejskiej karty mobilności dla osób niepełnosprawnych, co ułatwi im dostęp do transportu oraz placówek i wydarzeń kulturalnych;

30. w kwestiach społecznych i dotyczących zatrudnienia:

- a) zagwarantowały pełne wprowadzenie w życie dyrektywy 2000/78/WE ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy, w tym jej przepisów dotyczących racjonalnych usprawnień dla osób niepełnosprawnych;
- b) promowały opracowywanie i prowadzenie poradnictwa zawodowego i szkolenia zawodowego dla osób niepełnosprawnych, co sprawi, że będą one miały większe szanse zatrudnienia;
- c) popierały inicjatywy partnerów społecznych polegające na wspieraniu uczestnictwa osób niepełnosprawnych w rynku pracy, w szkoleniach zawodowych i w rehabilitacji zawodowej oraz zwalczaniu w obszarze zatrudnienia dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność;

- d) wspierały i utrzymywały mający na celu podnoszenie świadomości dialog z osobami niepełnosprawnymi i reprezentującymi je organizacjami oraz zagwarantowały skuteczną współpracę w ramach dobrych rządów;
- e) zachęcały do działań na szczeblu lokalnym, które będą promowały niezależność osobistą osób niepełnosprawnych i ich rodzin, dając pierwszeństwo usługom na szczeblu społeczności lokalnych, przy jednoczesnym udzielaniu koniecznego wsparcia administracji publicznej na wszystkich szczeblach;
- f) opracowały trwałe gospodarcze strategie polityczne, które będą wspierać integrację osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, kładąc nacisk na prawa człowieka;

31. w kwestiach międzynarodowych:

- a) promowały ochronę i bezpieczeństwo osób niepełnosprawnych w sytuacjach zagrożenia, w tym podczas konfliktów zbrojnych, kryzysów humanitarnych i klęsk żywiołowych;
- b) dokładały wysiłków, by zagwarantować, że współpraca rozwojowa, w tym międzynarodowe programy rozwojowe, będą zakładały integrację osób niepełnosprawnych i że będą dla nich dostępne,

ZACHĘCAJĄ INSTYTUCJE UNII EUROPEJSKIEJ, ABY:

32. kontynuowały wysiłki, które mają zagwarantować równe traktowanie i szanse dla wszystkich osób niepełnosprawnych, dając przykład i zachęcając do zwiększania liczby zatrudnianych przez nie i przez inne organy UE osób niepełnosprawnych, poprawiając dostępność do swoich budynków, obiektów i technologii informacyjno-komunika-

cyjnych, w tym do systemów komputerowych i internetu wraz z jego aplikacjami, przez co okażą rzeczywiste zaangażowanie na rzecz osób niepełnosprawnych i skuteczną realizację zobowiązań ciążących na instytucjach UE na mocy konwencji ONZ i właściwego ustawodawstwa,

UZNAJĄ ICH PRACĘ I ZACHĘCAJĄ ORGANIZACJE REPREZENTUJĄCE OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE, ABY:

33. kontynuowały swoje prace jako przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, komunikując swoje potrzeby i propozycje instytucjom Unii Europejskiej i organom krajowym,

ZACHĘCAJĄ PRZYSZŁE PREZYDENCJE UNII EUROPEJSKIEJ, ABY:

34. w dalszym ciągu wzmacniały europejski wymiar praw człowieka w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, wspierając pełne włączenie społeczne i pełną realizację równych szans i niedyskryminacji oraz zapewniając odpowiedni udział wszystkich stron zainteresowanych;
35. wspierały regularne organizowanie nieformalnych posiedzeń ministrów odpowiedzialnych za politykę dotyczącą osób niepełnosprawnych;
36. w pełni wykorzystywały możliwości koordynacji i grupy doradcze, takie jak grupa wysokiego szczebla ds. niepełnosprawności, z myślą o ułatwieniu stosowania przepisów konwencji ONZ i wprowadzaniu w życie przyszłej europejskiej strategii dotyczącej niepełnosprawności;
37. wspierały podejście Unii Europejskiej do niepełnosprawności, którego podstawą są wartości zapisane w Traktacie o Unii Europejskiej i odzwierciedlone w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.